

LUNDS UNIVERSITET
Medicinska fakulteten

Fotbollsutövarens värdeupplevelser i aktiviteten fotboll utifrån OVal-9

Författare: Amina Masic & Oskar Hemby

Handledare: Arne Johannisson

Maj 2016

Kandidatuppsats

Adress: Institutionen för Hälsovetenskaper, Arbetsterapi och aktivitetsvetenskap, Box 157, S-221
00 Lund

LUNDS UNIVERSITET
Medicinska fakulteten

Arbetsterapeutprogrammet

Maj 2016

Fotbollsutövarens värdeupplevelser i aktiviteten fotboll utifrån OVal-9

- En kvantitativ grundstudie

Amina Masic & Oskar Hemby

Studier visar att fotboll är den idrott i Sverige med mest aktiva medlemmar. Vid utförandet av en aktivitet kan en individ uppleva olika värden. Syftet med denna studie var att undersöka vilka värdeupplevelser olika fotbollsutövare har av aktiviteten fotboll enligt OVal-9. Data samlades in med hjälp av en webbenkät som innefattade självskattningsinstrumentet OVal-9 samt 11 kompletterande frågor. I studien deltog 62 fotbollsutövare. Statistikprogrammet SPSS användes för analys och bearbetning av data. Genom studien har författarna använt sig av MOHO och ValMO som teoretiska modeller. Studien visade att fotbollsutövare skattade ett högt aktivitetsvärde i aktiviteten fotboll och att de beroende på kön, division och hur länge de hade spelat skattade olika högt.

Nyckelord: OVal-9, ValMO, Fotboll, Aktivitet, Aktivitetsvärden

Adress: Institutionen för Hälsovetenskaper, Arbetsterapi och aktivitetsvetenskap, Box 157, S-221 00 Lund

LUNDS UNIVERSITET
Medicinska fakulteten
Arbetssterapeutprogrammet

May 2016

Soccer players' experience of value of the activity soccer based on OVal-9

- A quantitative core study

Amina Masic & Oskar Hemby

Studies show that soccer is the sport in Sweden with most active members. During the performance of an activity, an individual can experience different values. The purpose of this study was to investigate which experiences of values soccer players had of the activity soccer according to OVal-9. The study used a quantitative approach and data collection was made with the self-assessment instrument OVal-9 and 11 supplementary questions. The study involved 62 people whereof 25 were women and 37 were men. The statistical program SPSS was used for the analysis and processing of data. Throughout the study, the authors used MOHO and ValMO as theoretical models. The study showed that soccer players had a high occupational value in soccer. The participants rated their occupational values different according to gender, division and how many years they had been playing.

Keywords: OVal-9, ValMO, Soccer, Activity, Occupational Value

Bachelor thesis

Department of Health Sciences, Occupational Therapy and Occupational Science, Box 157, S-221 00 Lund

Ett stort tack till alla medverkande fotbollsspelare och våra handledare Arne Johannisson och Marianne Granbom för bra vägledning genom studien. Vi vill även tacka Caroline Lindgren för de verktyg vi fått som underlättat i vårt uppsatsskrivande. Sist men inte minst vill vi även passa på och tacka varandra för ett perfekt samarbete!

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	1
Aktivitet och dess betydelse.....	1
Fysisk aktivitet.....	2
Fotboll som aktivitet.....	2
Aktivitetsförlust.....	3
Kulturer	4
MOHO.....	4
Vanebildning	5
ValMO-modellen	6
Självbelönande värdedimension	7
Konkret värdedimension.....	7
Sociosymbolisk värdedimension	7
OVal-9.....	9
Studiens betydelse.....	10
Syfte	11
Forskningsfrågor	11
Metod	11
Design.....	11
Urvalsförfarande.....	12
Urval.....	12
Bortfall.....	13
Datainsamling.....	13
Procedur	13
Dataanalys	14
Forskningsetiska avvägningar	14
Resultat	15
Fotbollens aktivitetsvärde	15
Längd, antal år som varje respondent har utövat fotboll.....	18
Fritid kontra träning	20

Diskussion.....	22
Resultatdiskussion.....	22
Värddimensionerna.....	22
Konkret värddimension.....	23
Självbelönande värddimension	24
Symbolisk värddimension.....	24
Högsta och lägsta division herrar	25
Hur länge fotbollsutövaren har utövat aktiviteten fotboll	25
Metoddiskussion.....	26
Enkäten	26
Urval	29
Teorier och modeller	29
Process	30
Slutsats	30
Referenser	32
Bilagor.....	1

Bakgrund

Aktivitet och dess betydelse

Kärnan i arbetsterapi är aktivitet. Arbetsterapeuter fokuserar på samspelet mellan miljö, person och aktivitet i ett aktivitetsutförande, samt betydelsen av aktivitet för individen i form av välbefinnande och hälsa (Townsend & Polatajko, 2007). Mänsklig aktivitet definieras enligt Model of Human Occupation (MOHO) som “arbete, lek och aktiviteter i det dagliga livet inom ramen för de tidsmässiga fysiska och sociokulturella kontexter som karaktäriserar mycket av mänskligt liv” (Kielhofner, 2012 s11). Aktivitet kan hjälpa en individ att förenas med andra människor och ger individen en känsla av kontinuitet i livet. Däremot kan en aktivitet både minska eller förstärka samhörighet och påverka positivt eller negativt på en persons välbefinnande (Hasselkus, 2011).

Att utföra en aktivitet kan ha flera olika betydelser och värden för en individ. Aktiviteter ger människan mening i livet. Genom aktivitet skapas även identitet, vanor, rutiner och mönster samt ger möjligheter för att inta olika roller. Delaktigheten i aktiviteter har inverkan på personens psykologiska och biologiska välbefinnande (Kielhofner, 2012). För vissa är det inte resultatet i aktiviteten som spelar roll, utan istället själva processen, görandet. För andra kan det vara det estetiska värdet som eftersträvas vilket innebär att produkten av aktiviteten är i fokus. I denna studie skulle detta betyda eftersträvan av ens egen utveckling av färdigheter eller förmågor i sporten och/eller resultatet efter en match eller ett träningspass. Ett annat syfte som kan vara viktigt för individen i en aktivitet är att kunna uttrycka sig och/eller kommunicera med omvärlden. På detta sätt kan personen lära känna sig själv bättre, undersöka och framkalla känslor och upplevelser samt dela sina erfarenheter med andra personer och känna en gemenskap (Gunnarsson, 2008).

I en studie (Erlandsson, Eklund, & Persson, 2011) undersöktes sambandet mellan aktivitetens värde och upplevd meningsfullhet för individer som är engagerade i arbete. Studien visade på att de arbetare som hade högt aktivitetsvärde i sin vardag hade tredubblad upplevd meningsfullhet. Studien tydde på att det fanns starka samband mellan aktivitetsvärde och upplevd meningsfullhet. Studien gjordes med en undersökningsgrupp på 300 arbetare av båda könen, där de alla arbetade på försäkringskassan i Sverige. Det har aldrig gjorts en liknande studie på fotbollsspelare i Sverige.

Fysisk aktivitet

Regelbunden fysisk aktivitet har starka gynnsamma effekter på psykisk och fysisk hälsa då den bland annat utvecklar och/eller underhåller balans, kondition och koordination, motverkar psykisk ohälsa såsom depression, oro och ångest, förbättrar styrka i muskler och bindväv samt främjar positiv kroppsuppfattning och självkänsla (Statens folkhälsoinstitut, 2006). Utöver detta förbättras även sömnen och immunförsvaret stärks. Fysisk aktivitet ökar kroppens metabolism (ämnesomsättning) och bidrar därför även till att stimulera och kontrollera den metabola regleringen (Passos, et al., 2014). Personen som utför den fysiska aktiviteten får en högre hjärtfrekvens samt snabbare andningsfrekvens eftersom att cellernas behov av syre ökar i kroppen vilket resulterar i att hjärtat slår snabbare för att syresätta blodet. Även nervsystemet påverkas positivt av fysisk aktivitet. Den neuronala aktiveringen (de ändringar i organisation som sker i den plastiska hjärnan) förbättras vilket orsakar förbättrad balans- och reaktionsförmåga. Opoider och cannabinoider, även kallat endorfiner, frisätts vid fysisk aktivitet vilket kan ge en stark upplevelse av lycka. Opoiderna har en morfinliknande verkningsmekanism och anses vara relaterade till känslor och lugn medan cannabinoider resulterar i "ruskänslor" och förhöjd känslighet (Lännergren, Westerblad, Ulfendahl & Lundeberg, 2012). Fotboll är en fysisk aktivitet som bland annat tränar uthållighet där kroppen tränar sin förmåga att återhämta sig och arbeta under upprepade och oregelbundna perioder av högintensivt arbete under en längre tid. Inom fotbollen tränas även statisk och dynamisk rörlighet, muskulär uthållighet, koordination, acceleration- och reaktionssnabbhet och olika styrkor som statisk styrka där muskeln arbetar utan rörelse, dynamisk koncentrisk styrka där muskeln förkortas och dynamisk excentrisk styrka där muskeln förlängs (Ivarsson, 2007).

Fotboll som aktivitet

Fotboll är i Sverige den idrotten med mest aktiva medlemmar (Riksidrottsförbundet, 2012). Betydelsen och upplevelsen av aktiviteten fotboll varierar från person till person. Flera spelar fotboll på en professionell nivå och livnär sig på det, medan andra endast har det som hobby och spelar på amatörnivå. Seriesystemet i fotboll är uppbyggt utifrån färdighetsnivå och ser ungefär likadant ut i hela Sverige. Den största skillnaden är hur många divisioner som finns i varje län. När det gäller fotbollsspelande män är det för de flesta län divisionen åtta eller sju som är den lägsta

och Allsvenskan som är den högsta divisionen. För fotbollsspelande kvinnor är det samma sorts system men endast från division fyra till allsvenskan. Det finns även korpenfotboll där man tillsammans med vänner skapar ett lag och endast spelar matcher i ett seriesystem. Ett sätt att dela in olika fotbollsutövare, som ofta används i fotbollsvärlden, är amatör och professionell. I en studie (Stebbins & Robert, 1992) där professionella och amatörer blev tillfrågade vad skillnaden mellan dessa två är fick man liknande svar från båda parter. De svarade att skillnaden är att professionella lägger ner mer tid och de tjänar mer pengar på det de gör till skillnad från amatörerna. På grund av den tid de lägger är de även bättre på sporten. Tävlings kan ses vara en stor del av fotbollen, dock kan fotboll även spelas som motionsutövande. Skillnaden mellan motionsutövare och tävlingsutövare enligt Riksidrottsförbundet (2012) är att tävlingsutövare tävlar i ett organiserat seriesystem i sporten till skillnad från motionsutövare som inte deltar i något organiserat seriesystem. Delas idrottsutövandet inom fotboll upp i tävlings- kontra motionsutövande upptäcks stora skillnader mellan dessa. Samtidigt som fotboll är överlägset när det gäller flest tävlingsutövare i Sverige mellan åldern 7-70 ligger fotboll endast på tionde plats vad gäller utövares val av aktivitet vid motionsutövande. Studier som gjorts visar även att tävlingsinriktad aktivitetsutövning minskar med åldern, där det största gapet är från 15-19 till 20-29, där det mer än halveras i procentenheter vad gäller tävlande idrottsutövare (Riksidrottsförbundet, 2012). I denna studie har författarna valt att lägga fokus på tävlingsutövare inom denna sport.

Fotboll är däremot inte bara den största sporten i Sverige, det diskuteras även om fotboll är den sport med flest utövare i hela världen. År 2006 har studier visat att ungefär 265 miljoner människor världen över utövar aktiviteten fotboll (Kunz, 2007). Ibland nämns det att fotboll har ett universellt språk, vilket innebär att trots att två människor talar helt olika språk, kan de med hjälp av fotbollens universella språk förstå varandra och samarbeta under aktiviteten fotboll. Sporten kan ha stor betydelse när det gäller att knyta nya sociala kontakter och inte minst förenkla integration för en flykting eller invandrare i ett nytt land (Kalleney, 2016).

Aktivitetsförlust

Aktivitetsförlust är ett begrepp som är vanligt förekommande inom aktivitetsfokuserad arbetsterapi, ett begrepp som är av stor vikt att belysa samt ta hänsyn till dess innebörd. Detta begrepp innebär att en person av en eller flera anledningar går miste av eller förlorar en meningsfull

aktivitet (Whiteford, 1997). Då en människa inte kan handla och nå vissa för denne vitala mål ökar risken för aktivitetsförlust vilket bland annat kan resultera i förlust av identitet och känsla av utanförskap (Wilcock, 2006). Aktivitetsförlust kan även leda till försämrad hälsa i form av depression, försämrad fysik eller utbrändhet (Wilcock, 1998). Som tidigare nämnt har fysisk aktivitet många positiva sidor, och om en människa av någon anledning går miste om den fysiska aktiviteten försvinner även fördelarna som medföljer av denna aktivitet. I fotboll finns många moment som ökar risken för aktivitetsförlust, inte minst vid skador som hotar hela aktivitetsutförandet.

Kulturer

Kulturen är en stor del av en individs enskilda handlingar. Däremot delas en kultur in i en större social kontext, där en och samma kultur kan innefatta och påverka ett flertal individer, nämligen de som befinner sig i och delar denna kultur. Kulturen hos en individ formas av uppfattningar, värderingar, normer, seder och beteenden (Persson, 2001). I olika kulturer finns skillnad på beteende och tankesätt, något som påverkar olika aktiviteters utförande. I olika kulturer finns olika normer för vilken sport människan bör utöva beroende på kön, storlek, hudfärg, erfarenhet, religion, social kontext, skyldighet och ansvar. Alla dessa är faktorer som bestämmer hur, när och om aktiviteter utförs i en viss kultur (Hasselkus, 2011).

MOHO

Model of Human Occupation (MOHO) (Kielhofner, 2012) är en evidensbaserad praxismodell grundad av Gary Kielhofner. Modellen är klientcentrerad och är förankrad i praxis. Med hjälp av modellens holistiska syn på människan kan modellen hjälpa till vid olika aspekter då individers aktiviteter granskas. Mänsklig aktivitet definieras enligt MOHO som “arbete, lek och aktiviteter i det dagliga livet inom ramen för de tidsmässiga fysiska och sociokulturella kontexter som karaktäriserar mycket av mänskligt liv” (Kielhofner, 2012 s.11). Alla människor skiljer sig i deras individuella kapacitet av aktivitetsförmåga men även när det gäller hur de är motiverade till och väljer att göra aktiviteter i just deras mönster i det dagliga livet. För att kartlägga detta beskriver MOHO människan utifrån tre komponenter som anses vara tre aspekter av den hela människan. Dessa är viljekraft, vanebildning och utförandekapacitet, där viljekraft “Syftar på motivation till aktivitet” (Kielhofner, 2012, s.16), Vanebildning “Syftar på process där aktivitet organiseras enligt

mönster eller rutiner” (Kielhofner, 2012, s. 16) och utförandekapacitet “Syftar på de fysiska och mentala förmågor som ligger till grund för kompetent utförande” (Kielhofner, 2012, s.16). Författarna har valt att göra en närmare beskrivning av vanebildning då det har mest relevans för denna studie.

Vanebildning

Alla människor intar en eller flera olika roller, som i sin tur skapar människans identitet. När en människa har en viss position eller status bekräftas detta i samband med att andra människor i omgivning identifierar rollen och reagerar efter detta, vilket stärker rollidentiteten. Alltså är de mänskliga rollerna en stor del av den individuella identifieringen. Under livets gång skapas både formella och informella rollförväntningar både från samhället och den närmaste omgivningen. Att kunna identifiera sig med en roll innebär att individen bemöter de förväntningar samhället har av rollen men även den egna tolkningen och upplevelsen av rollen. Rollen till exempel en student har kan av samhället innebära att personen söker intelligens och kunskap i de intressen individen har. Däremot kan den personliga tolkningen och upplevelsen av rollen endast vara att man vill samla meritpoäng och få bra betyg. Yrkesrollen eller familjerollen är två vanliga roller men även andra roller kan intas vid olika aktivitetssammanhang. En roll kan också skapas då en människa har ett stort intresse för en aktivitet till exempel som en fotbollsspelare eller musikanter. Samtidigt värderar varje människa sina egna roller olika högt. Om en människa till exempel ses av omgivningen som en far, hantverkare, make och fotbollsspelare kanske denna människa värderar fotbollen högst, därmed identifierar sig mest med sin fotbollsroll. Eftersom dessa roller som människan intar tillsammans bygger ihop vilken identitet människan har kan det vid förlust av någon större roll vara förödande för individens känsla av identitet i samhället och det kan skapa stora förändringar i människans liv (Kielhofner, 2012).

Enligt Kielhofner (2012) syftar begreppet vanebildning på en process där aktivitet organiseras enligt mönster eller rutiner och syftar på människans beteendemönster. Struktureringen av vardagslivet är en funktion kopplad till vanebildningen där vanebildningen är anpassad till de utmärkande fysiska, tidsbundna och sociokulturella sambanden som finns mellan en person och miljön. Vanor styr människors beteende vilket gör att de agerar utifrån ett förutbestämt mönster i välkända miljöer och situationer. Exempel på dessa vore att personen kämpar med att hitta en rutin

för att hantera skoluppgifter eller skapa balans mellan skola och arbete. Det är dessa vanebildningar som möjliggör ett samspel mellan människan och omgivningen och utförandet av rutinhandlingar som vardagslivet består av.

ValMO-modellen

Människan är en aktiv varelse, och aktivitet är en stor del av människans hälsa. Betydelsen och vikten av en aktivitet varierar från individ till individ, vilket även är anledningen till varför reaktionen vid till exempel en sportskada kan se olika ut (Förbundet Sveriges arbetsterapeuter, 2005). The Value and Meaning of Occupations (ValMO) är en aktivitetsbaserad begreppsmodell (Persson, Erlandsson, Eklund & Iwarsson, 2001) som beskriver olika aspekter som upplevelse av aktivitet, värden och meningsfullhet. Den ger arbetsterapeuten ett verktyg att analysera aktivitet och kan användas som ett redskap för att förstå och beskriva en persons görande, aktiviteter, upplevelser av dessa och den komplexitet dessa utgör. Personens görande i det dagliga livet delas i ValMO-modellen in i tre olika triader; aktivitetstriaden, perspektivtriaden och värdetriaden där dessa tre triader samverkar med varandra i görandet. Aktivitetstriaden beskriver person, uppgift och omgivning, där alla tre faktorer behövs för att en aktivitet ska kunna utföras. Perspektivtriaden belyser hur aktiviteter kan betraktas ur ett större eller mindre tidsperspektiv och delas upp i makro, meso och mikro-perspektiv. Makroperspektivet beskriver aktivitet från en större kontext i tid, mening, livet och omgivning. Mesoperspektivet beskriver vardagens aktivitetsrepertoar för kortare tidsperioder i livet och vardagen och hur dessa bildas av enskilda aktiviteter. Mikroperspektivet beskriver delaktiviteterna och förloppet i en aktivitet. Exempel på mikroperspektiv är att hålla i en tandborste och föra tandborsten till munnen där aktiviteten är att borsta tänderna. Värdetriaden beskriver vilka värden individen upplever i den specifika aktiviteten men beskriver även motivet och de positiva och negativa effekter som en aktivitet kan ge. Dimensionen delas upp i tre olika värden; konkret, sociosymboliskt och självbelönande (se figur 1). Inom de tre dimensionerna är det viktigt att fokusera på den individuella upplevelsen av aktiviteten och inte aktiviteten i sig. Detta innebär att en aktivitet vars syfte är att till exempel bringa glädje och positiv inverkan inte upplevs på så sätt av alla (Erlandsson & Persson, 2014).

Självbelönande värdedimension

De utmärkande dragen för den självbelönande värdedimensionen är den upplevda glädjen och njutning som aktiviteten medför. Dimensionen belyser den lusten och den inre känslan av aktiviteten och den belöning individen känner ur aktivitetsutförandet. Det är den självbelönande värdedimensionen som är markant för om individen kommer vilja återgå till aktivitetsutförandet igen för att återfå de värden som aktiviteten medförde. Utför man aktiviteter som ger starkt självbelönande värde kan även upplevelsen av flow ske. Flow innebär att personen blir uppslukad av ögonblicket, fokuserar, och tänker endast på här och nu (Csikszentmihályi, 1996). Det går dock inte att likställa flow med det självbelönande värdet då det vid flow krävs användning av förmågor i lika hög grad som kraven för aktivitetsutförandet. Självbelöning kan upplevas inom aktiviteter som inte är utmanande och inte kräver mycket användning av förmågor. Till skillnad från självbelöning kan flow även missbrukas och därmed leda till en negativ istället för en positiv effekt (Erlandsson & Persson, 2014).

Konkret värdedimension

Det konkreta värdet karakteriseras av påtaglighet och lägger sitt fokus på resultatet av aktivitetsutförandet. Resultatet kan till exempel bli en produkt som ger tillfredsställelse och/eller förbättrar eller utvecklar en ny kapacitet eller färdighet. Ett exempel på en aktivitet som kan ge starkt konkret värde är att städa. Det synliga utfallet är att det blir renare. Samtidigt är det konkreta värdet även att färdigheten *att städa* kan ha förbättras samt att personen tränat upp sin kondition och muskler (Erlandsson & Persson, 2014).

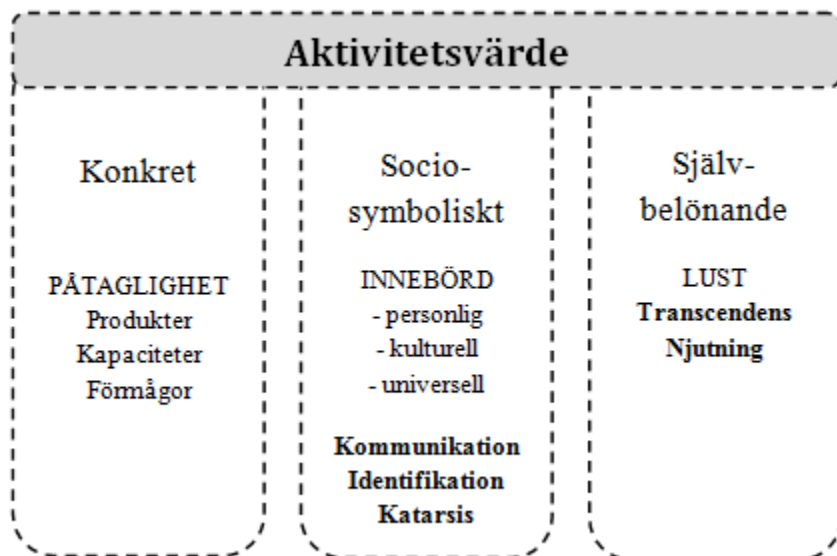
Sociosymbolisk värdedimension

Denna värdedimension är mer indirekt, mindre uppenbar och svår att se. Tidigare har denna dimension benämnts *symbolisk värdedimension* men i den senaste upplagan (Erlandsson & Persson, 2014) har detta ändrats då författarna tagit hänsyn till den sociala betydelsen av aktivitet som lyfts fram allt mer. Nu är den sociala aspekten av det symboliska värdet tydligare inom ValMO. Det finns tre olika nivåer inom det sociosymboliska värdet; personlig, sociokulturell och universell nivå. Den *personliga nivån* baseras på varje enskild individs upplevelse, bakgrund och erfarenheter och är unik för den enskilda individen. Den *sociokulturella nivån* syftar på betydelsen av en aktivitet inom en viss kultur, subkultur eller ett socialt sammanhang. En kultur kan innebära

ett land, kontinent eller till exempel västvärlden, medan subkultur hänvisar till en livsstil hos mindre grupper som till exempel hippies, hårdrockare eller fotbollsfanatiker. Den *universella nivån* syftar till de aktiviteter som har samma innebörd oavsett kultur eller vart man befinner sig geografiskt. Exempel på universella aktiviteter kan vara sång, dans och fotboll där betydelsen är lika stark inom flera olika kulturer (Erlandsson & Persson, 2014).

Att utföra en aktivitet kan även vara ett sätt för en person att kommunicera med andra. Genom att gå på en fotbollsmatch ger du en möjlighet till andra att tolka ditt utförande av aktiviteten på personlig, kulturell och universell nivå. Den sociala omgivningen kan då reagera på din kommunikation genom att till exempel svara på om det du gör anses vara acceptabelt enligt vissa normer. Detta benämns som den *ickeverbala kommunikationen* och denna i kombination med omgivningen kan resultera i upplevelsen av *tillhörighet*, och *identifikation* med en subgrupp, kultur eller ideologi. Även dessa faktorer spelar en stor roll inom den sociosymboliska värddimensionen (Erlandsson & Persson, 2014).

Ytterligare ett begrepp som innefattas i det sociosymboliska värdet är *katarsis*. Katarsis är ett begrepp som myntades av Aristoteles (384-322 f.kr) som förklaring till det dåtidens greker upplevde under de dramatiska teaterföreställningarna (Egidius, 2008). Idag används det inom psykiatrisk litteratur och är en avreagering. Det relaterar till den känsla av inre befrielse och lättnad som uppstår under ett specifikt tillfälle. Detta kan uppstå när personen till exempel gör det sista målet i en fotbollsmatch och får tillfälle att skrika högt med andra, eller när personen hör en sång och får anledning att gråta. Personen tillåter känslorna att få utlopp och befrias på så sätt från bortträngda känslor (Erlandsson & Persson, 2014).

Figur 1. En illustration på de tre aktivitetsvärdena inom värdetriaden (bild inspirerad av Erlandsson & Persson, 2014, s. 38).

OVal-9

Occupational Value -9 Items (OVal-9) är ett instrument som utvecklades av Persson och Erlandsson (2010) för att mäta upplevelse av en aktivitet direkt efter att den utförts. Instrumentet kan användas i behandling där syftet är att uppmärksamma klienten om egna upplevda aktivitetsvärden i vardagens aktivitetsrepertoar. Direkt efter utförd aktivitet fyller klienten i instrumentet och får då möjlighet till att reflektera kring sina värdeupplevelser, och utifall de stämmer överens med förväntningarna och om detta eventuellt kan förändras. Instrumentet har 9 påståenden som beskriver olika aspekter av de tre värdedimensionerna, konkret, symbolisk och självbelönande. Som tidigare nämnt har den symboliska värdedimensionen i ValMO vidareutvecklats och kallas idag sociosymbolisk värdedimension (Erlandsson & Persson, 2014). Däremot innefattar OVal-9 den tidigare beskrivningen på dimensionen, nämligen symbolisk värdedimension. I instrumentet har varje värdedimension tre påståenden. Alla påståenden börjar med “*när jag utför denna aktivitet...*” och avslutas med ett påstående som till exempel “*... får jag utlopp för olika känslor*” eller “*... får jag uppskattning*”. Varje påstående graderas utifrån den grad som stämmer överens med den upplevelse som fanns under aktivitetsutförandet. Graderingen görs på en sjugradig skala från *i väldigt låg grad* (1) till *i mycket hög grad* (7) (Erlandsson & Persson, 2014). Med hjälp av lärare, studenter och klienter har en studie (Persson & Erlandsson,

2010) bedömt instrumentets relevans för den ursprungliga modellen och för bedömning av värdeupplevelser av aktivitet. Med tanke på detta kan instrumentet anses ha god innehållsvaliditet, vilket innebär att det kan användas för de olika aspekterna av ValMO-modellens värddimensioner.

Studiens betydelse

Fotboll är en sport som kräver många olika funktioner och kompetenser av individen. Dessa kompetenser kan delas in i fysiska, psykiska och psykomotoriska funktioner. Aktiviteten kräver styrka, snabbhet, flexibilitet, kondition och spänst. En fotbollsspelare springer, hoppar, glider, skjuter, och passar med benen, kastar, balanserar, och målvakten räddar med händer och armar. Dessutom krävs även användning av huvud och nacke i nickdueller. Alla kroppsdelar däremellan har även dem någon sorts betydelse för att personen skall kunna spela fotboll och ofta kan det räcka med en fysisk skada på någon av dessa kroppsdelar för att stoppa fortsatt spel, något som är vanligt förekommande i aktiviteten fotboll (Reilly & Williams, 2003). Studier gjorda i Sverige visar att mellan 65 och 95 procent manliga elitfotbollsspelare skadar sig minst en gång per år (Hägglund, 2007). Huvudsakliga psykologiska faktorer som ökar risken för skador kan vara stressrelaterade händelser i livet, somatisk ångest och ineffektiv coping (Johnson & Ivarsson, 2011). Fotbollsskador kan förekomma på olika sätt och kan delas in i två huvudsakliga faktorer: externa faktorer som sport, väder och fysisk miljö och interna faktorer som innefattar fysiska och psykologiska faktorer (Ivarsson & Johnson, 2010). Sportskadan kan innebära psykologiska konsekvenser och en emotionell respons, som vissa fall kan resultera i att personen inte längre kan utföra sporten igen. Den emotionella respons som tillkommer efter en sportskada innefattar; rädsla för det okända, känslor av spänning, ilska, och depression, frustration och tråkighet, positiv/negativ attityd, sorg associerad till skadan och den förlorade aktiviteten, och emotionella coping-strategier (Wiese-Bjornstal, Smith, Shaffer & Morrey, 1998). Är aktiviteten dessutom meningsfull för individen är det hög sannolikhet att en skada kan skapa aktivitetsförlust då personen bland annat inte längre kan nå sina vitala mål (Wilcock, 2006).

Forskning har även gjorts som visar att skador styrs av hur olika matchhändelser påverkar spelarnas emotionella och fysiska tillstånd. Fotbollsspelare har större risk att skada sig fem minuter efter att ett kort delats ut eller att något lag gjort mål. Dessutom ökar spelarnas skadefrekvens när

det egna laget leder (Ryynänen, Junge, et al, 2013). Detta tyder på att individens känslösamma tillstånd kan påverka sannolikheten för uppkomsten av skada.

Det har tidigare inte gjorts en arbetsterapeutisk studie på upplevelsen av fotboll för en individ. Upplevelsen av värdet av en aktivitet har betydelse för en persons upplevelse av mening och i sin tur hälsa (Erlandsson & Persson, 2014). Eftersom att studien visar att det finns hög förekomst av skador ökar även risken för aktivitetsförlust för fotbollsspelare. En sådan studie kan användas som grundstudie för vidare forskning inom detta ämne. För att på bästa möjliga sätt kunna bemöta och behandla en person som av någon anledning inte längre kan spela fotboll och upplever aktivitetsförlust, är det viktigt att veta det upplevda värdet av denna aktivitet.

Syfte

Syftet med denna studie var att undersöka vilka värdeupplevelser olika fotbollsutövare har av aktiviteten fotboll enligt OVal-9.

Forskningsfrågor

1. Vilka samband fanns det mellan hur länge (år) fotbollsutövaren spelat fotboll och skattningen i OVal-9
2. Vilka samband fanns det mellan hur ofta fotbollsutövaren spelar på fritiden och/eller tränar fotboll och skattningen i OVal-9

Metod

Design

Studien som gjordes var en tvärsnittsstudie vilket innebär att studien görs med ett enda mättillfälle som ger studien en bild av verkligheten här och nu (Kristensson, 2014). För att undersöka fotbollsutövarnas värden i aktiviteten fotboll valdes en kvantitativ ansats i form av en enkätstudie som undersökningsgruppen deltog i på internet.

Urvalsförfarande

Denna studie har använt sig av ett bekvämlighetsurval vilket innebär att alla tillgängliga personer som finns i ett visst sammanhang tillfrågas, där de sedan själva tar kontakt och är med i studien (Kristensson, 2014). Inklusionskriterier för deltagande i studien var kvinnor och män mellan åldern 18-70. Anledningen till valet av denna åldersgrupp var att personerna var myndiga och med tanke på att studien valdes att göras via enkät på webben fanns det ingen möjlighet att på korrekt etisk väg ta kontakt med personer som inte var myndiga. Vidare inklusionskriterier var att de skulle vara aktiva tävlingsutövare som tävlade i ett organiserat tävlingssystem och tränade eller spelade match minst en gång i veckan. De skulle spela i antingen damallsvenskan, elitettan, och division 1, 3 eller division 4 om de var kvinnor. Om de var män gällde allsvenskan, superettan och division 1, 2, eller division 5, 6, 7 och 8. Grupperingarna uppdelades efter högsta division för kvinnor och män samt lägsta division för kvinnor och män. Detta innebar fyra grupper där kriteriet var minst 10 medverkande per grupp. Grupperingarna delades upp inom följande;

Tabell 1. Uppdelningen inom grupperna

Högsta herrar	Lägsta herrar	Högsta damer	Lägsta damer
Allsvenskan	Division 5	Damallsvenskan	Division 3
Superettan	Division 6	Elitettan	Division 4
Division 1	Division 7	Division 1	
Division 2	Division 8		

Anledningen till denna uppdelning var för att försöka få så stor variation som möjligt bland olika fotbollsutövare då detta kan ge en bredare bild för denna målgrupp och svarar bättre på syftet. Dessa valdes även för att se om olika divisioner skattade olika höga värdeupplevelser i fotboll, då högre divisioner bland annat lägger mer tid på aktiviteten och har större krav på förmågor i aktivitetsutförandet i jämförelse med lägre divisioner.

Urval

Undersökningsgruppen bestod av 62 personer varav 25 var kvinnor och 37 var män. 11 deltagare tillhörde gruppen *högsta damer*, 14 deltagare tillhörde *lägsta damer*, 11 deltagare tillhörde *högsta herrar* och 26 deltagare tillhörde *lägsta herrar*.

Bortfall

Enligt Kristensson (2014) innebär externa bortfall att deltagarna inte gett några svar eller mätvärden. I denna studie kontaktades 53 fotbollsklubbar varav endast 13 av dessa svarade. Förfrågningar om deltagande i studien från division 8 och 1 herrar, superettan och elitettan (damer) besvarades inte och togs därmed bort från resultatet. Interna bortfall syftar till de deltagare som väljer att inte svara på alla frågor så att det därmed blir bortfall på variabelnivå (Kristensson, 2014). Av de 78 svar enkäten fick in var det 16 interna bortfall där åtta svarade fel på födelsedatum, sex var under 18 år gamla, en person tillhörde inte inklusionskriterierna som gällde för vilken division deltagaren ska spela i och ett av svaren var duplicerad.

Datainsamling

I studien användes bedömningsinstrumentet *Occupational Value -9 Items* (OVal-9) (Persson & Erlandsson, 2010), i form av en webbenkät. En studie (Persson & Erlandsson, 2010) bedömde instrumentets relevans för den ursprungliga modellen *The Value and Meaning of Occupations* (ValMO) (Persson, Erlandsson, Eklund & Iwarsson, 2001), och för bedömning av värdeupplevelser av aktivitet vilket visade god innehållsvaliditet.

I denna webbenkät fanns även 11 kompletterande frågor som berörde variabler som bland annat kön, ålder, hur länge personen hade spelat fotboll med mera (se bilaga 2). Eftersom många variabler och data analyserades, användes kvantifiering för att möjliggöra ett enkelt sätt att analysera den inhämtade data (Ejvegård, 2003). Dessa frågor formulerades på det sätt som kunde ge frågeformuläret högst reliabilitet. Begrepp som *sällan* och *mycket eller lite* undveks, då dessa begrepp är tolkningsbara från person till person och därför minskar reliabiliteten (Ejvegård, 2003).

Procedur

Innan webbenkäten skickades ut till samtliga deltagare, fick två försökspersoner fylla i enkäten för att se om denna fungerade och om den kunde förbättras. Kontaktuppgifter för olika fotbollsklubbar för grupp *högsta* hittades via svenskfotboll.com, och för grupp *lägsta* via www.skaneboll.se och www.uppland.svenskfotboll.se. Ett dokument med sammanställda kontaktuppgifter för diverse fotbollsklubbar skapades. Via den nya email-adressen kandidatuppsats.fotboll@gmail.com som skapades av författarna kontaktades 22 klubbar inom grupp *högsta herrar*, 15 klubbar inom grupp

högsta damer, 8 klubbar inom grupp *lägsta herrar* samt 8 klubbar inom grupp *lägsta damer*. Samtliga ringdes även på telefon med viss framgång. I kontakt med kontaktperson för samtliga fotbollsklubbar berättades det om projektet, att det var frivilligt att delta, och frågades om det fanns intresse för medverkan i studien. Om intresset fanns skickades en webbadress med frågeenkäten genom den nyskapade mailadressen och PDF-filen med information till fotbollsspelarna. Detta skickades till kontaktpersonen som därefter vidarebefordrade till spelarna som var aktuella för studien. Utöver detta kontaktades privatpersoner som var fotbollsspelare eller hade nära kontakt med fotbollsspelare som uppfyllde inklusionskriterierna. Dessa kontaktades via Facebook, sms eller telefon där författarna bad om hjälp att sprida enkäten och PDF-filen med informationsblad till fotbollsspelarna. Frågeenkäten var skapad på Google vilket innebar att svaren per automatik lades in i ett Exceldokument. Därefter, sammanställdes och bearbetades data.

Dataanalys

Datan från enkäten bearbetades med hjälp av SPSS version 22.0 som är en programvara som innehåller statistiska analysprogram där beskrivande statistik användes. Metoden som användes var ickeparametrisk vilket används när datan är uppdelad i olika kategorier eller när datan är rangordnad. Varje individs skattning placerades in i de 3 olika värdena utifrån bedömningsinstrumentet OVal-9:s kodningsnyckel. Nominaldatan presenterades med median och procent och OVal-9:s ordinaldata presenterades med median och Interquartile Range (IQR). Eftersom studien innehöll spridning och vid representation av data i dessa fall kan bli missvisande med medelvärde valde författarna att använda median genom hela studien (Ejlertsson, 2003). Olika korstabeller skapades som visade värden av aktiviteten som sammanställning av alla resultat, samt jämförelsen i resultaten mellan de olika variabler som bland annat kön och hur länge de spelat fotboll med mera med svaren från OVal-9. Även jämförelse i värden bland de fyra grupperna.

Forskningsetiska avvägningar

I studien följdes de fyra etiska kraven som är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (Vetenskapsrådet, 2002). När studien utfördes var det viktigt att hålla sig till de etiska principerna för att studien skulle bli godkänd, och för att de deltagare som deltog i projektet skulle vara skyddade. Deltagarna hade rätt till att få information

kring arbetet som gjordes, exempelvis syftet, tillvägagångssättet, förväntade resultat, eventuella risker och vilka som var forskningshuvudmän, vilket är *informationskravet*. Deltagarna fick själva välja om de ville vara med eller inte och hade rätt att avbryta deltagandet när som helst i studien i enlighet med *samtyckeskravet*. Enligt *konfidentialitetskravet* ska personerna i undersökningen bli informerade om att det råder konfidentialitet och personuppgifter ska förvaras på ett sådant sätt att obehöriga inte kan ta del av dem. De uppgifter som samlades in om personerna användes endast i studien i enlighet med *nyttjandekravet*.

Denna studie gjordes anonymt. Innan deltagarna fyllde i enkäten fick de möjlighet att läsa igenom en PDF-fil med bland annat information om vad studien handlar om (informationskravet), att det är frivilligt att vara med (samtyckeskravet), men även att materialet kommer förstöras efter godkännande av examensarbetet och att de förblir anonyma (konfidentialitetskravet och nyttjandekravet). Under uppsatsens gång förvarades data på den tidigare angivna mailadressen och dess Google-drive, och all data kommer förstöras efter uppsatsens godkännande (Kristensson, 2014).

Resultat

Deltagarnas ålder varierade mellan 18 år till 50 år där medianen var 25 år. Medianåldern på samtliga grupperingar var 25 år för *högsta damer*, 24,5 år för *lägsta damer*, 19 år för *högsta herrar* och 26,5 år för *lägsta herrar*. Längd för hur länge undersökningsgruppen hade utfört aktiviteten fotboll varierade mellan 2 till 43 år där medianen var 15,5 år.

Fotbollens aktivitetsvärde

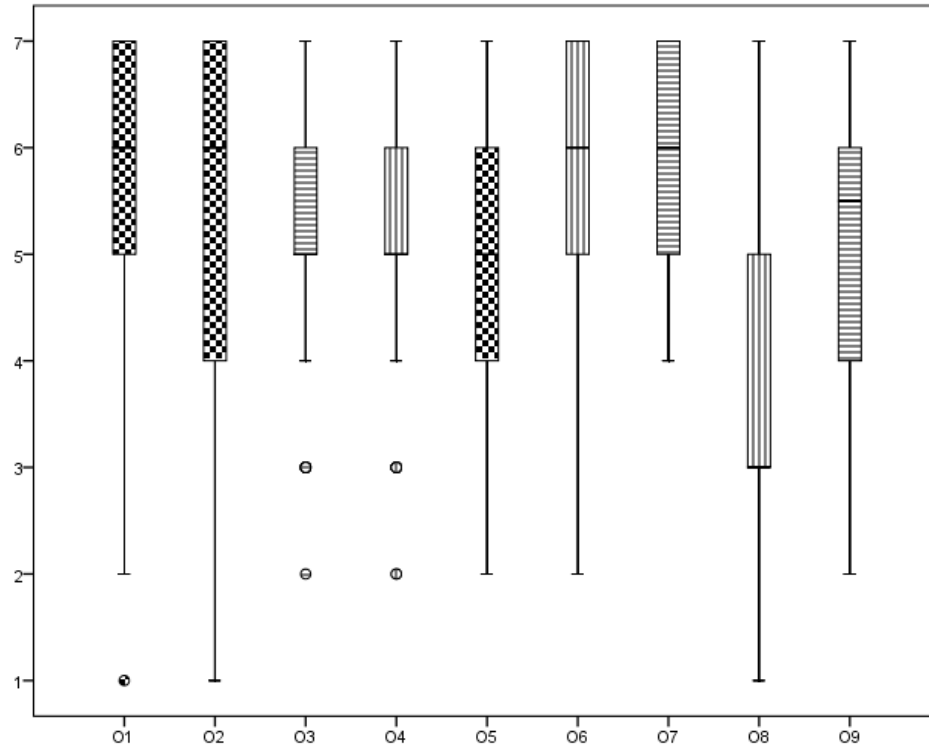
Utifrån de tre dimensionerna (symbolisk, konkret samt självbelönande) dominerade det självbelönande och konkreta värdet för hela undersökningsgruppen. Medianvärdet för dessa två befann sig på 17 till skillnad från det symboliska värdet som endast hade ett medianvärde på 15. Det fanns tydliga skillnader i de olika värdena gällande olika divisioner. Lägsta division damer hade gällande det självbelönande ett värde med en median på 18 i förhållande till högsta division damer som fick en median på 16. För männen fanns en skillnad för det konkreta värdet där högsta division herrars median var 18 i jämförelse med lägsta division herrar som hade värderat en median på 16. Det fanns även en stor skillnad vad gäller det symboliska värdet där högsta division herrar

skattade en median på 18 i förhållande till lägsta division herrar som skattade en median på 14. Samtidigt visade damernas olika divisioner mindre skillnader inom den symboliska samt konkreta dimensionen.

Tabell 2. Illustrerar de sammanställda svaren från OVal-9 där högsta värde är 63 samt svaren uppdelade i de olika värddimensionerna där högsta värde är 21.

OVal-9		Median	Min-Max
	Alla (n=62)	47	27-63
	Kvinna (n=25)	46	33-63
	Man (n=37)	48	27-61
	Högsta damer (n=11)	46	33-54
	Lägsta damer (n=14)	47,5	36-63
	Högsta herrar (n=11)	53	36-61
	Lägsta herrar (n=26)	46	27-58
<u>Värddimensionerna</u>			
<i>Självbelönande</i>	Alla (n=62)	17	9-21
	Kvinna (n=25)	16	9-21
	Man (n=37)	17	10-21
	Högsta damer (n=11)	16	9-18
	Lägsta damer (n=14)	18	13-21
	Högsta herrar (n=11)	17	12-21
	Lägsta herrar (n=26)	16,5	10-21
<i>Konkret</i>	Alla (n=62)	17	7-21
	Kvinna (n=25)	17	11-21

	Man (n=37)	17	7-21
	Högsta damer (n=11)	17	12-20
	Lägsta damer (n=14)	16	11-21
	Högsta herrar (n=11)	18	13-21
	Lägsta herrar (n=26)	16	7-21
<i>Symbolisk</i>	Alla (n=62)	15	8-21
	Kvinna (n=62)	14	10-21
	Man (n=62)	15	8-21
	Högsta damer (n=11)	14	11-19
	Lägsta damer (n=14)	14,5	10-21
	Högsta herrar (n=11)	18	11-21
	Lägsta herrar (n=26)	14	8-21

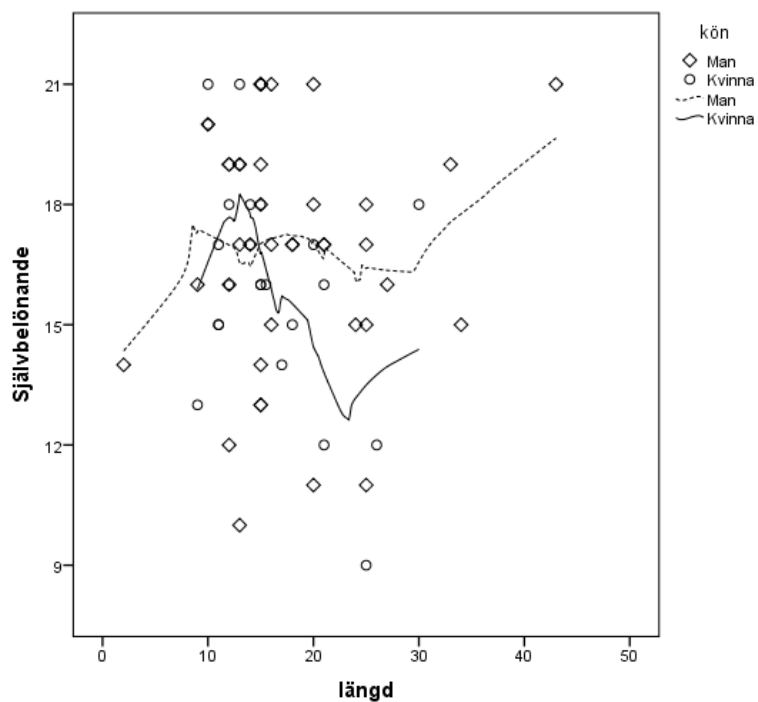

Figur 2. Illustrerar svaren på varje fråga inom OVal-9 för hela undersökningsgruppen. Varje mönster representerar den dimension frågan tillhör där rutigt = konkret, vågräta ränder = självbelönande och lodräta ränder = symboliskt.

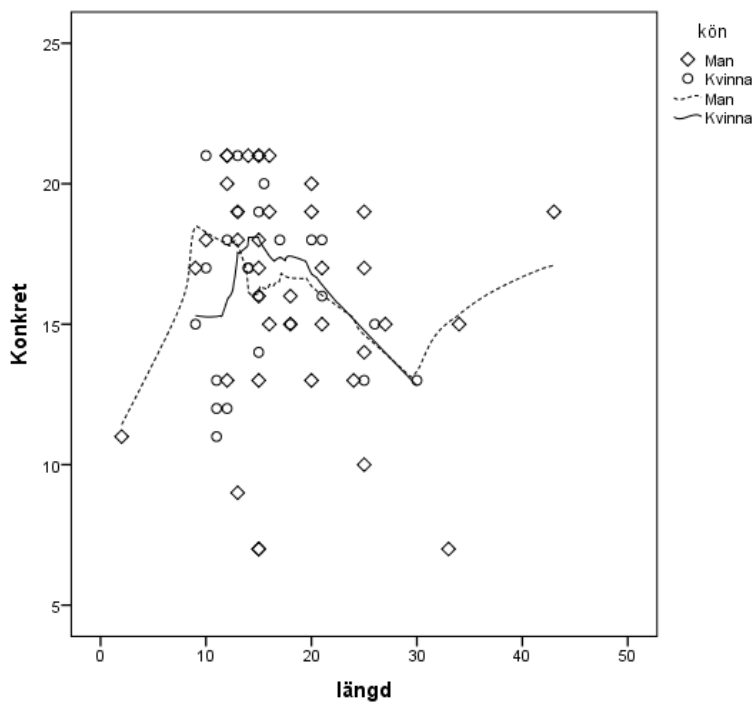
Längd, antal år som varje respondent har utövat fotboll

Kvinnor som hade spelat fotboll i 15 år hade en median på 18 (se figur 3) 17 (se figur 4) och 16 (se figur 5) inom OVal-9. Däremot visades en systematisk sänkning av värdena inom de tre dimensionerna för de kvinnor som hade spelat i 16 år och mer. Män fortsatte skatta högt även efter 16 år inom det självbelönande (se figur 3) och symboliska (se figur 5) värdet. En avvikelse skedde däremot inom det konkreta värdet där även män som hade spelat i 16 år eller mer skattade lägre i

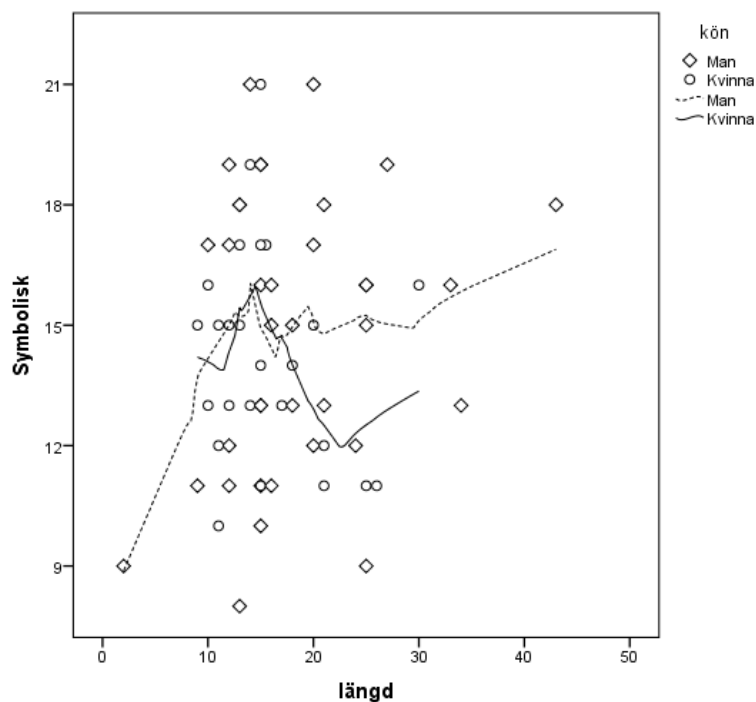
jämförelse med de som spelade färre år (se figur 4).

Figur 3. Graf över skattning inom självbelönande värdet beroende på hur många år (längd) aktiviteten har utförts, fördelat efter kön.

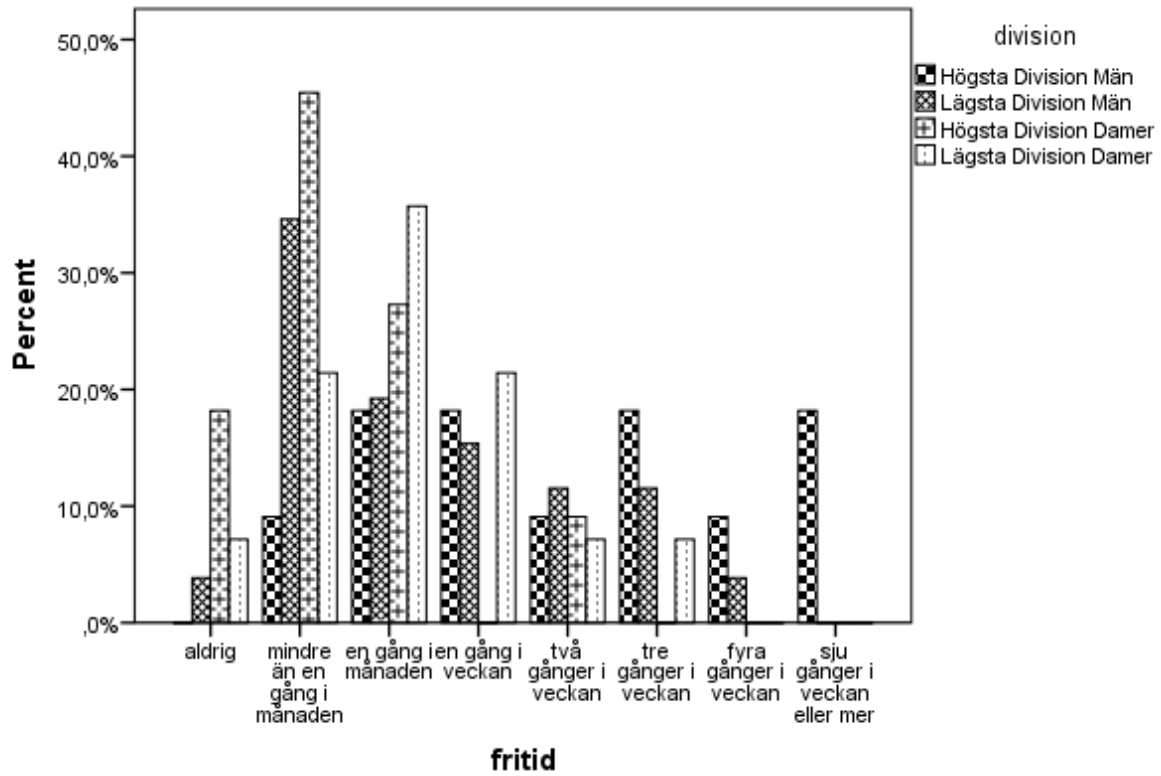
Figur 4. Graf över skattning inom konkret värde beroende på hur många år (längd) aktiviteten har utförts, fördelat efter kön.

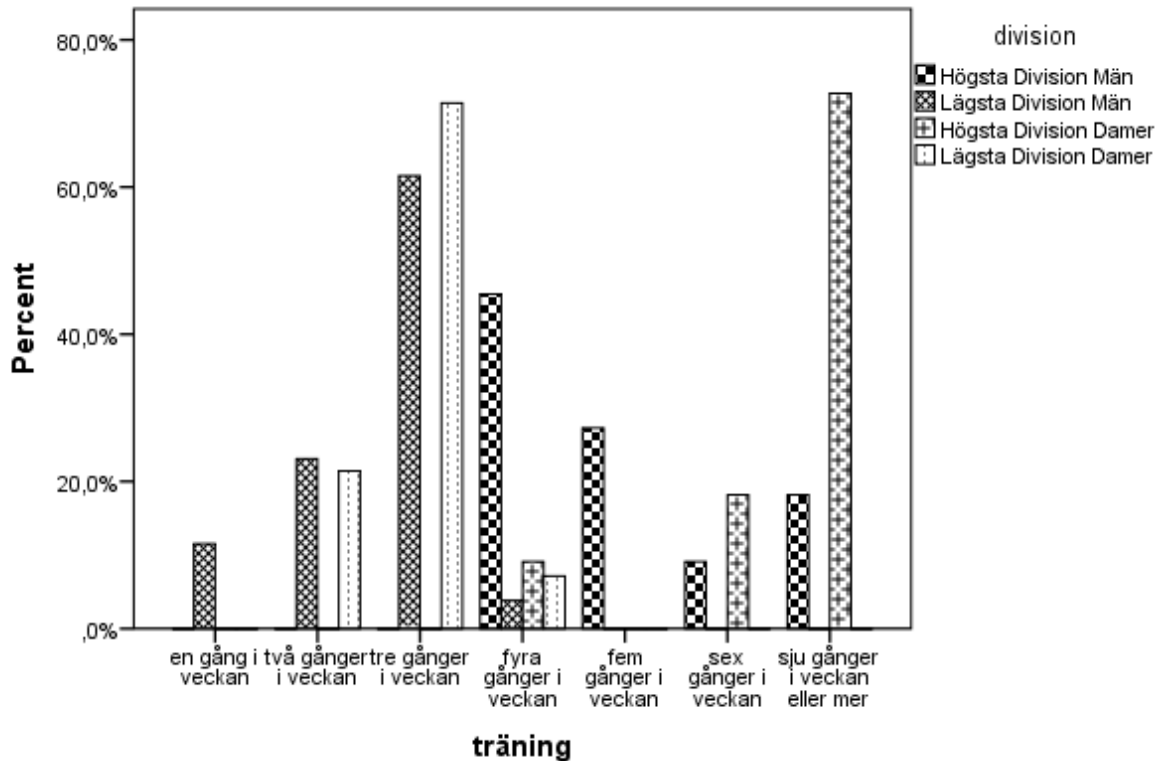
Figur 5. Graf över skattning inom symboliskt värde beroende på hur många år (längd) aktiviteten har utförts, fördelat efter kön.

Fritid kontra träning

Högsta division män spelade oftast av samtliga divisioner på fritiden där 20 procent spelade 7 gånger i veckan eller mer. Däremot spelade 45 procent inom gruppen högsta division damer mindre än en gång i månaden och spelade som högst två gånger i veckan (se figur 6). Samtidigt var det högsta division damer som hade mest träning där ungefär 70 procent tränade 7 gånger i veckan eller mer medan det endast var 20 procent av högsta division herrar som tränade lika ofta. Lägsta division damer och herrar tränade som högst fyra gånger i veckan (se figur 7).

Figur 6. Diagrammet visar hur ofta de olika grupperna spelar fotboll på fritiden inom ett år uppdelat i de fyra grupperna.

Figur 7. Diagrammet visar hur många gånger per vecka undersökningsgruppen tränar fotboll (inklusive match) i snitt under säsongens gång uppdelat i de fyra grupperna.

Diskussion

Resultatdiskussion

Syftet med studien var att undersöka vilka aktivitetsvärden aktiviteten fotboll hade för olika fotbollsutövare enligt OVal-9. Studien visade att fotbollsutövare skattade höga värdeupplevelser i aktiviteten fotboll och att de beroende på kön, division och hur länge de hade spelat skattade olika högt.

Värdedimensionerna

Undersökningsgruppen skattade högst i det konkreta och det självbelönande värdet, men samtliga värdedimensionerna var högt skattade. Detta tydde på att undersökningsgruppen skattade höga värdeupplevelser i aktiviteten fotboll.

Konkret värdedimension

Att undersökningsgruppen skattade högt på det konkreta värdet innebär att konkreta värdeupplevelser vid utförande av aktiviteten var högt. Resultatet kan innebära en personlig förbättring på utövandet av fotboll, vilket innebär att de känner en konstant utveckling av förmågor och färdigheter. Det kan även innebära att de får uppskattning för det de gör och/eller att de känner att det de gör är nödvändigt (Persson & Erlandsson, 2014). Vissa av undersökningspersonerna kan ha fått ett konkret värde i form av en produkt där produkten i detta fall exempelvis kan vara en lön. De två mest framträdande anledningarna till varför personer ägnar sig till sport är enligt riksförbundet (2003) för att hålla sig i form och för att det är roligt. Att hålla sig i form tillhör det konkreta värdet medan den andra anledningen, för att det är roligt, tillhör det självbelönande värdet. Det är dessa två värden som även dominerar i denna studie. Högsta divisioner damer och herrar skattade ett högre konkret värde jämfört med lägre division damer och herrar. Detta kan ses som självklart då högre division herrar och damer tränar flera gånger i veckan och förekomsten av ekonomisk inkomst kan därför vara större. Däremot fanns där en intressant skillnad vad gäller skillnaden i konkret värde när *högsta herrar* och *högsta damer* jämfördes. *Högsta herrars* median var högre (18) i jämförelse med *högsta damers* median (17) (se tabell 2). Med tanke på att majoriteten som svarade från *högsta damer* innefattade damallsvenskan och majoriteten inom *högsta herrar* innefattade division 2 skulle det kunnat argumenteras för att *högsta damer* skulle ha ett högre konkret värde. Detta på grund av att de tränar fler antal gånger i veckan och ligger tre divisioner högre i sitt seriesystem i jämförelse med herrarna. Damallsvenskan ses som en av världens bästa liga i kvinnornas seriesystem och allsvenskan är en herrliga som är rankad lågt bland samtliga ligor i herrfotbollen (Olsson, 2013). Trots detta skattade *högsta damer* jämfört med *högsta herrar* i denna studie en lägre median på fråga 1 (... *utför jag något som är nödvändigt*) och 5 (... *får jag uppskattning*) i OVal-9 (Se bilaga 1.) som innebär att de inte får lika mycket uppskattning och att de inte känner att de i samma grad utför något nödvändigt jämfört med herrarna. Av de 11 respondenter som tillhörde gruppen *högsta damer* hade inte en enda skattat en 7a vad gäller uppskattning av aktiviteten fotboll. Detta även om majoriteten i denna grupp spelar i en av världens bästa fotbollsligor (damallsvenskan). Denna uppskattning kan vara på individuell nivå men även på samhällsnivå där de känner att de inte får den uppskattning de förtjänar av samhället i jämförelse med högsta divisioner inom herrfotbollen.

Självbelönande värdedimension

Skattningen på det självbelönande värdet visade att undersökningsgruppen värderade upplevelsen av självbelöning i aktiviteten fotboll högt. Frågan som fick högst poäng i jämförelse med samtliga 9 frågor i OVal-9 var fråga 7 (... *känner jag glädje och/eller njutning*). Denna fråga resulterade i en höjning av det sammanlagda resultatet för den självbelönande dimensionen. Denna fråga kopplas till individens lustfylldhet inom denna dimension (Erlandsson & Persson, 2014). Flera svarade även att de upplevde flow i aktiviteten och kunde koppla av. Den grupp som skattade lägst inom det självbelönande värdet i jämförelse till de andra grupperna var *högsta damer*. Samtidigt hade de även lägst antal utövande av aktiviteten på fritiden. Självklart kan deras höga träningsnärvaro vara anledningen till att de inte spelar fotboll lika ofta på fritiden som de andra tre grupperna på grund av att de då blir trötta i kroppen eller inte har tid. Det kan även bero på att de helt enkelt tycker aktiviteten är tråkigare eller att de tränar så ofta att de blivit "trötta" på aktiviteten. Gällande fråga 3 (... *kopplar jag av*) i OVal-9 var *högsta damer* den enda grupp som inte hade en enda individ som svarade högsta värde. Maxskattningen var istället fem vilket innebär att ingen av dessa respondenter känner att de kopplar av i *väldigt hög grad*. Även när det gäller fråga 9 (... *kan jag bli så engagerad att jag för en stund glömmar mig själv och/eller tid och rum*) var gruppen *högsta damer* den enda grupp som inte hade en enda individ som skattade högsta värde (Se bilaga 1). Detta innebär att ingen av dessa respondenter skattade maxvärde vad gäller känslan av en flow-upplevelse vid utförande av aktiviteten fotboll. Något som däremot var liknande för alla grupper var att de kände glädje och/eller njutning som aktiviteten fotboll ger. Här skattade samtliga grupper liknande, vilket tyder på att trots att det blir högre svårighetsgrad och fler träningar ligger glädjen eller njutningen nästan på samma nivå i samtliga divisioner.

Symbolisk värdedimension

Den fråga som skattades lägst av undersökningsgruppen i jämförelse till samtliga frågor i OVal-9 var fråga 8 (... *gör jag något som är tradition i min familj/kultur*) (se figur 2). Skattningen av denna fråga drog ner det sammanlagda resultatet för det symboliska värdet (se figur 2). Däremot har fotboll en stor kulturell betydelse i det svenska samhället. I Sverige är fotboll den aktiviteten med mest aktiva medlemmar (Riksidrottsförbundet, 2012). Därför är det intressant att det symboliska värdet har skattats lägst i jämförelse med de andra värdedimensionerna. Det visar på att även om fotbollen har en stor kulturell betydelse i samhället är det inte det som den individuella

fotbollsutövaren skattar högst. Däremot skattades fråga 6 (... *uttrycker jag en viktig del av mig själv*) och 4 (... *får jag utlopp för olika känslor*) relativt högt vilket tyder på att undersökningsgruppen lade större tyngd på den personliga nivån för det symboliska värdet än den kulturella eller universella nivån. Gruppen *högsta herrar* skattade högre på samtliga 3 symboliska värden jämfört med *högsta damer*. Däremot fanns den största skillnaden mellan dessa grupper på fråga 8. Trots skicklighetsnivå i svensk damfotboll är den mindre kulturell och traditionellt värderad än herrfotbollen i gruppen *högsta herrar* som utgörs av en majoritet deltagare från division 2 (se bilaga 1).

Högsta och lägsta division herrar

Om resultatet i OVal-9 jämförs mellan de fyra grupperna syns en skillnad mellan de högsta och de lägsta divisionerna för herrar. Grupp *Högsta herrar* skattade högre än *Lägsta herrar* inom samtliga tre värdedimensioner. Enligt en studie som gjordes av Stebbind och Robert (1992) är den markanta skillnaden mellan dessa två grupper att de som spelar i högre divisioner lägger ner mer tid och att vissa även tjänar pengar på det de gör, till skillnad från de som spelar i lägre divisioner. På grund av den tid de lägger är de även bättre på aktiviteten. Stebbind och Roberts studie belyste det konkreta värdet i utförandet av aktiviteten fotboll och vikten av resultatet. Denna studie har visat att det inte endast är det konkreta som skiljer dessa två grupper åt, utan även det symboliska och självbelönande.

Hur länge fotbollsutövaren har utövat aktiviteten fotboll

Ett samband hittades mellan variablerna OVal-9, kön och längd (antal år som individen har utfört aktiviteten fotboll). Det som var mest utmärkande var att kvinnorna i studien skattade sämre värde i samtliga dimensioner ju längre de utövat aktiviteten fotboll. De kvinnor som utövat fotboll i 16 år eller mer värderade aktiviteten fotboll sämre på samtliga tre dimensioner jämfört med de kvinnor som spelat färre år.

Författarna ser ett samband mellan MOHOs förklaring kring roller och rutiner samt fråga 6 (... *uttrycker jag en viktig del av mig själv*) i OVal-9, då denna mening kan tolkas som en av de olika roller en människa kan identifiera sig med, där den *viktiga delen* de uttrycker är förknippad till den specifika rollen. I detta fall en fotbollsspelare. För de kvinnor som utövat fotboll i mer än 16 år finns där stor chans till att de har rollidentifierat sig med denna aktivitet. Denna roll kan bygga sig

starkare under åren och därför kan fotbollen bli en viktig aktivitet för dessa individer att utföra för att kunna behålla denna roll och därmed sin fulla identitet. Aktiviteten har även blivit en del av deras vardagliga aktivitetsrepertoar och anledningen till att de fortsätter utöva aktiviteten kan även bero på vanor och rutiner (Kielhofner, 2012). Att aktiviteten har en sjunkande kurva vad gäller samtliga tre dimensioner i förhållande till hur många år de spelat fotboll kan bero på att det kan ha uppkommit aktiviteter i deras liv med tiden som de värdesätter högre än fotbollen samtidigt som fotbollen mest följer med rutinmässigt. De kvinnor som har spelat i mer än 16 år är även äldre och kan ha intagit olika roller med tiden då de kan ha bildat familj och karriär och så vidare. Även om faktorer som rollidentifikation och rutinförändringar och vanor kan påverka män fanns där ingen sjunkande kurva i värde vad gäller samband mellan längd och symboliskt värde samt längd och självbelönande värde. Detta kan bero på de olika köns-uppdelningarna i samhället. Studier har visat att kvinnor lägger mer tid på till exempel hushållsarbete i jämförelse med män och att störst ansvar läggs på kvinnan när det gäller hemmet (Molen, 2012). Eftersom att männen inte identifierar sig lika stort med de andra rollerna i bland annat hemmet med mera, kan de lägga mer fokus på sin roll som fotbollsspelare och därför skatta högre på det symboliska värdet inom Oval-9. En till anledning till varför skattningen ser ut som den gör kan bero på den kulturella faktorn. I olika kulturer finns olika riktlinjer för vilken sport människan bör utöva beroende på kön (Hasselkus, 2011). Därför kan kulturens verklighet och samhällets syn på kvinnors fotbollsutövande ha hunnit ikapp och smittat av sig på kvinnors egna skattade värde av aktiviteten.

Metoddiskussion

Enkäten

I enkäten användes slutna frågor vilket innebär att svaren styrdes genom att på förhand ge svarsalternativ (Eliasson, 2010). Fördelen med detta är att författarna enkelt kunde förbereda det fortsatta arbetet och svaren fick en bredd som kunde ge en möjlighet att generalisera utifrån den inhämtade data (Larsen, 2009). Det kunde även öka säkerheten när det gällde notering av rätt svar och det fanns större säkerhet på att respondenterna lämnade användbara svar utifrån utgångspunkterna i studien. Nackdelen med detta sätt är dock att svarsalternativ kan vara otillräckliga, då det inte fanns möjlighet för en respondent att svara utanför de angivna svarsalternativen. Detta kan dock undvikas genom att lämna ett öppet svarsalternativ "annat/övrigt", något som däremot inte gjordes i någon av frågorna som ställdes utöver Oval-9.

Enkäten som användes i studien var genomtänkt och mestadels bra formulerad. OVal-9 med dess frågor om värdetriaderna svarade direkt på studiens syfte och tillsammans med följdfrågor kunde studien hitta kunskapsluckor som ökade studiens djup och bredd som samtidigt kunde vara stärkande i besvarandet av syftet. Däremot fanns där olika justeringar som kunde ha utförts. I enkäten fanns en fråga om respondenten någon gång varit skadad på grund av fotbollen. Om respondenten svarade ja fanns även en följdfråga om hur länge denna skada stoppade respondenten från fortsatt fotbollsspel. Eftersom författarna belyste skador i bakgrunden kändes det relevant att ha med en fråga om skador i enkäten för att kunna belysa detta senare i resultatet. Anledningen till att skador beskrevs i bakgrunden var för att stärka studiens betydelse, det vill säga att det finns många skador i fotbollen och därför är det viktigt att kartlägga värdeupplevelser i fotboll för att på så sätt kunna hjälpa denna individ. Däremot gav detta svar från undersökningens respondenter ingen relevant fakta för att få svar på studiens syfte och därför kunde denna uteslutas.

8 av de 16 bortfall i studiens enkät svarade fel vad gäller födelsedatum. Detta kan bero på formuleringen av frågan *födelsedatum* som kunde ha varit *När är du född?* Detta kunde även undvikits om man istället endast frågade om årtal och inte datum och då kunnat ställa frågan: *vilket årtal föddes du?* Detta hade däremot medfört andra bortfall i studien då informationen för de som föddes år 1998 inte hade varit tillräcklig för att veta om respondenten var 18 år vid tiden då denne svarade på enkäten.

Vissa begrepp i enkäten kunde ha förändrats för att förenkla förståelsen för respondenterna. Begreppet *att utöva* och *spela* är två olika begrepp som användes i enkäten med syfte att ha samma betydelse. För att underlätta kunde enkätens fråga 10 och 11 (se bilaga 2) också använt begreppet *spela* istället för *utöva* för att undvika missförstånd samt för att hålla en röd tråd genom hela enkäten.

En fråga som kan tolkas på olika sätt är fråga 8 i enkäten (*Hur ofta har du spelat fotboll på din fritid i snitt under det senaste året?*). I enkäten förtydligades frågan med att beskriva att frågan hänvisade till de gånger man spelar fotboll utanför sitt fotbollslag. Grupp högsta män hade lägst medianålder, 19. Detta kan vara en av anledningarna till varför de svarade att de spelar mest på

fritiden. I denna ålder går de kanske fortfarande i skolan samtidigt som de spelar i hög division och kan därför innebära att de går i en skola med fotbollsträningar. Därför kan detta även innefatta fotbollsträningen under skoltid vilket författarna inte beaktade när frågan skrevs.

OVal-9

Som tidigare nämnt är OVal-9 avsedd att användas direkt efter att aktiviteten utförs. Denna studie har däremot inte använt sig av OVal-9 på det sätt instrumentet är avsedd till och kan därför påverka validiteten i studien på ett negativt sätt.

En av frågorna i OVal-9 innehåller ett begrepp som kan vara svårt att tolka och applicera till aktiviteten fotboll. Detta är fråga tre i OVal-9 (... *Kopplar jag av*). Fotboll är en aktivitet som kräver mycket fysisk rörelse och kan ibland bli hektisk. Detta begrepp kan för somliga respondenter däremot innebära att de kopplar av i väldigt hög grad då de får byta miljö och *spela av sig*. Även om en annan respondent känner lika mycket avkoppling på grund av dessa faktorer, kan de se själva aktiviteten fotboll som mer intensiv än avkopplande och därför skatta lägre på frågan. Den individuella synen på aktiviteten kan därför påverka hur personen skattar under denna fråga då personen lägger fokus på aktiviteten i sig istället för den egna upplevelsen av aktiviteten. På grund av aktivitetens höga intensitet och fysiska arbete ses därför aktiviteten aldrig som avkopplande för denna respondent i jämförelse med till exempel ett bad där den avkopplande faktorn är mer tydlig i den specifika aktiviteten.

Det finns sedan 2014 en ny version av ValMO (Erlandsson & Persson, 2014). En av de delar som har uppdaterats jämfört med tidigare modell är det symboliska värdet, som numera kallas sociosymboliskt värde. Eftersom OVal-9 använder sig av det gamla begreppet symboliskt värde, sätter detta begrepp därmed en bas på de tre utformade frågor som har med detta värde att göra. Kanske hade dessa tre frågor formulerats annorlunda om OVal-9, likt ValMO, varit uppdaterad till det nya begreppet sociosymboliskt värde. Den faktor som OVal-9 inte belyser är det sociala värdet i aktivitetsutförandet. Denna faktor kunde därför inte undersökas i denna studie, fastän att många ser umgänget med andra människor som ett skäl att idrotta (riksförbundet, 2003).

Urval

Urvalet som var aktuellt för denna studie var aktiva fotbollsspelare mellan 18 och 70 års ålder i olika utvalda divisioner inom Sverige, för både män och kvinnor. På grund av tidsramen för detta arbete fanns inte tid att kontakta alla fotbollsklubbar i Sverige, därför prioriterades de mellersta divisionerna för båda könen bort. Att detta kan ha påverkat resultatet av studien får inte uteslutas. Samtidigt var svaren som togs emot ojämnt fördelade gällande antal i de olika divisioner som författarna valde att dela in i grupperna högsta och lägsta. Enligt Kristensson (2014) kan nackdelen med bekvämlighetsurval vara att variationen blir mindre eftersom deltagarna rekryteras från samma kontext. I denna studie var det till exempel 26 stycken mottagna svar från gruppen *lägsta herrar*, men denna grupp blev därmed representerad av 24 stycken från division 6, 1 från division 5 och 1 från division 7. Alltså representerades denna grupp av en majoritet av individer från division 6 vilket kunde ge en missvisande representativ bild av denna urvalsgrupp. En annan faktor som kan ha påverkat resultatet var att division 6 var representerat av två olika lag och visade inte en övergripande bild av divisionen. Då stämningen i ett lag kan variera kan detta påverka många av de tillfrågade värdena från OVal-9 och därmed riskera att inte ge en helhetsbild av värdena från alla olika lag i samtliga division 6 i Sverige.

Majoriteten av svaren från grupp *högsta herrar* representerades av division 2. Däremot representerades majoriteten av svaren för gruppen *högsta damer* av damallsvenskan. Efter denna studie visade dessa divisioner tydligt att de tränade olika ofta, där *högsta damer* tränade flera gånger i veckan än herrar division 2. Även här fanns det risk att det blev missvisande vad gäller uppdelningen *högsta damer* och herrar, då det inte var en jämförelse med högsta divisionen i män och kvinnor utan istället högsta i kvinnornas men fjärde högsta ligan i herrarnas division.

Teorier och modeller

Eftersom att studien huvudsakligen använde OVal-9, ett instrument som bygger på ValMO, var det relevant och användbart att använda denna modell i studien. Hur en individ värderar en aktivitet kan bero på mer än bara de frågor som OVal-9 tar upp, bland annat vilka olika roller en individ intar samt vilka rutiner en individ har. Eftersom modellen MOHO belyser dessa aspekter på ett bra sätt valde författarna denna modell som relevant för att hjälpa att kartlägga dessa områden. Med hjälp av dessa två teoretiska modeller kan individers värderingar om aktiviteten fotboll kartläggas.

Modellerna kan även vara en teoretisk grund för att besvara varför resultatet kan se ut som det gör. På grund av dessa faktorer ansåg författarna att dessa två teoretiska modeller kompletterade varandra bra i denna studie.

Process

För underlättning hade studien kunnat besvaras enbart med användning av OVal-9 på olika fotbollsutövare, då syftet med studien var att undersöka vilka aktivitetsvärden aktiviteten fotboll hade för olika fotbollsutövare enligt OVal-9. Däremot hade endast användandet av detta instrument inte kunnat ge det djup och den bredd som denna studie fått med hjälp av teoretiska modellerna ValMO och MOHO, inte minst vad gäller att kartlägga delen som belyser olika sorters fotbollsspelare, då olika spelare har olika förutsättningar och därmed olika värderingar.

Författarna anser att det finns god chans till replikation av denna studie. Däremot skulle vissa faktorer kunna ge den replikerade studien ett annorlunda resultat. Även om det förklaras systematiskt från vilka platser respondenterna togs kontakt med är studien fortfarande anonym vad gäller lag och fotbollsspelare. Därför kan det med stor osannolikhet ske en förfrågan av exakt samma klubbar och enskilda fotbollsspelare som gjordes i denna studie. Dessutom skulle det vara svårt att få exakt det antal svar från respektive division som denna studie fått. Eftersom förfrågan på telefon skedde improviserat blir det svårt att replikera denna del, dock kan det bara påverka antalet svar man får och inte de individuella svaren från OVal-9.

Slutsats

För att kartlägga på vilket sätt aktiviteten fotboll är meningsfull för en fotbollsutövare kan utövarna skatta sina värdeupplevelser vid det specifika mättillfället, d.v.s. genast efter utförd aktivitet. Dessa värdeupplevelser kan delas upp i konkret, symboliskt och självbelönande där alla tre har olika betydelse för värdet av aktiviteten. Då en fotbollsspelare av en eller flera anledningar inte kan utföra aktiviteten fotboll, och aktiviteten för individen har stor meningsfullhet, kan detta leda till aktivitetsförlust., något som kan innebära bland annat utanförskap eller förlust av identitet. För att förstå sig på idrottskulturen och mer specifikt fotbollskulturen samt de för- och nackdelar dessa medför ur ett aktivitetsperspektiv, krävs vidare forskning inom detta ämne. Ytterligare studier kan

generera fördjupad kunskap kring bland annat fotbollsspelandets betydelse, upplevelse samt påverkan på ens vardag. I den genomförda studien framkom det att kvinnor som utövat fotboll i 16 år eller mer värderade upplevelsen av aktiviteten fotboll sämre på samtliga tre dimensioner jämfört med de kvinnor som spelat färre år. Nya studier hade behövts för att undersöka anledningen till detta resultat, där denna grupp hade utgjort det *extrema urvalet* (Kristensson, 2014) i en ny studie. Denna grupp hade då följts upp med kvalitativa intervjuer för att få en ökad förståelse

Eftersom studien i största grad handlade om OVal-9 ansåg författarna att det var relevant med en kvantitativ studie då OVal-9 gav kvantitativa svar i form av skalan från ett till sju. För att få mer bredd och djup i denna studie hade det varit aktuellt med kvalitativa intervjuer med både män och kvinnor i höga och låga divisioner, där flera variabler hade undersökts som hade ökat chansen att besvara varför det ser ut som det gör.

OVal-9 tar upp upplevelsen vid det specifika tillfället i utförandet av aktiviteten med bland annat fråga 7 (... *känner jag glädje och/eller njutning*) som även belyser en viss känsla. Individens känslosamma tillstånd kan påverka sannolikheten för uppkomsten av skada (Ryynänen, Junge, et al, 2013). Eftersom denna studie inte har funnit fram ett direkt samband mellan känsla, OVal-9 och fotbollsskador hade det varit intressant att vidare forskning gjordes inom detta område för att undersöka om skattningen av OVal-9 och dess olika dimensioner kan påverka skadefrekvensen.

Referenser

- Backman, J. (2008). *Rapporter och uppsatser*. (2., uppdaterade [och utök.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Csikszentmihályi, M. (1996). *Creativity: Flow and the psychology of discovery and intervention*. New York; Harper Collins.
- Egidius, H. (2008). *Psykologilexikon*. (4. utg.) Stockholm: Natur och kultur.
- Ejlertsson, G. (2003). *Statistik för hälsovetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur.
- Ejvegård, R. (2003). *Vetenskaplig metod*. (3., omarb. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Eliasson, A. (2010). *Kvantitativ metod från början*. (2., uppdaterade uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Erlandsson, L., Eklund, M., & Persson, D. (2011). Occupational value and relationships to meaning and health: Elaborations of the ValMO-model. *Scandinavian Journal Of Occupational Therapy*, 18(1), 72-80.
- Erlandsson, L. & Persson, D. (2014). *ValMo-modellen: ett redskap för aktivitetsbaserad arbetsterapi*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Förbundet Sveriges arbetsterapeuter (2005). *Etisk kod för arbetsterapeuter: antagen av Förbundet Sveriges Arbetsterapeuters fullmäktige 1992 och reviderad 2004*. ([4.], rev. uppl.) Nacka: Förbundet Sveriges arbetsterapeuter (FSA).
- Gunnarsson A. B. (2008). *The tree theme - method An occupational therapy intervention applied in outpatient psychiatric care*. Akademisk avhandling. Lund: Lunds universitet.
- Hasselkus, B.R. (2011). *The meaning of everyday occupation*. (2. ed.) Thorofare, NJ: SLACK.

Hägglund, M. (2007). *Epidemiology and prevention of football injuries*. Linköping: Linköping University Medical Dissertation No. 989

Ivarsson, A., & Johnson, U. (2010). Psychological factors as predictors of injuries among senior soccer players. A prospective study. *Journal Of Sports Science & Medicine*, 9(2), 347-352.

Ivarsson, N. (2007). *Aerob träning för fotbollsspelare*. Malmö Högskola

Johnson, U., & Ivarsson, A. (2011). Psychological predictors of sport injuries among junior soccer players. *Scandinavian Journal Of Medicine & Science In Sports*, 21(1), 129-136.

Kalleny, S. (2016, januari, 5). Fotboll för integration. *SVT nyheter*

Kielhofner, G. (2012). *Model of Human Occupation: Teori och Tillämpning* (C. Falk, K. Falk, H. Stedman övers.). Lund: Studentlitteratur (Originalarbete publicerat 2008).

Kristensson, J. (2014). *Handbok i uppsatsskrivande och forskningsmetodik för studenter inom hälso- och vårdvetenskap*. (1. utg.) Stockholm: Natur & Kultur.

Kunz, M. (2007). 265 million playing football. *FIFA Magazine*, s.10-15

Larsen, A.K. (2009). *Metod helt enkelt: en introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. (1. uppl.) Malmö: Gleerup.

Lännergren, J., Westerblad, H., Ulfendahl, M., & Lundeberg, T. (2012). *Fysiologi*. Lund: Studentlitteratur.

Molen, M. (2012). *Mäns hushållsarbete ökar – men kvinnorna gör fortfarande mest hemma*, Statistiska centralbyrån Sverige → <http://www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Artiklar/Mans-hushallsarbete-okar--men-kvinnorna-gor-fortfarande-mest-hemma/>

Olsson M. (2013). *Damfotbollen får slåss för pengarna*. Svenska Dagbladet → <http://www.svd.se/damfotbollen-far-sllass-for-pengarna>

Persson, D., Erlandsson, L., Eklund, M., & Iwarsson, S. (2001). Value dimensions, meaning, and complexity in human occupation -- a tentative structure for analysis. *Scandinavian Journal Of Occupational Therapy*, 8(1), 7-18.

Passos, S.G., Poyares, D., Santana, M.G., Teixeira, A.A., Lira, F.S., Youngstedt, S.D., dos Santos, R.V., Tufik, S., & de Mello, M.T. (2014). Exercise Improves Immune Function, Antidepressive Response, and Sleep Quality in Patients with Chronic Primary Insomnia. *BioMed Research International* 2014. doi: 10.1155/2014/498961

Persson, D. (2001). *Aspects of meaning in everyday occupations and its relationships to health-related factors*. Diss. (sammanfattning) Lund : Univ., 2001. Lund.

Persson, D., & Erlandsson, L. (2010). Evaluating OVal-9, an instrument for detecting experiences of value in daily occupations. *Occupational Therapy In Mental Health*, 26(1), 32-50.

Reilly, T. & Williams, A.M. (red.) (2003). *Science and soccer*. (2nd ed.) London: Routledge.

Riksidrottsförbundet. (2012). *Idrotten i siffror*, RF

Riksidrottsförbundet. (2003). FoU-rapport 2004:5. *Svenskarnas Idrottsvanor – En studie av svenska folkets tävlings- och motionsvanor 2003*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

Ryynänen, J., Junge, A., Dvorak, J., Peterson, L., Kautiainen, H., Karlsson, J., & Börjesson, M. (2013). Foul play is associated with injury incidence: an epidemiological study of three FIFA World Cups (2002-2010). *British Journal Of Sports Medicine*, 47(15), 986-991

Statens folkhälsoinstitut (2006). *Fysisk aktivitet och folkhälsa*. Stockholm: Statens folkhälsoinstitut.

Stebbins R.A & Robert A. (1992). *Amateurs, Professionals and Serious Leisure*, Montreal: McGillQueen's University Press.

Townsend, E. A. & Polatajko, H. J. (Eds.). (2007). *Enabling occupation II: advancing an occupational therapy vision for health, well-being & justice through occupation*. Ottawa: CAOT Publications.

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Whiteford, G. (1997). Occupational deprivation and incarceration. *Journal Of Occupational Science: Australia*, 4(3), 126-130 5p.

Wiese-Bjornstal, D. M., Smith, A. M., Shaffer, S. M., & Morrey, M. A. (1998). An integrated model of response to sport injury: Psychological and sociological dynamics. *Journal of Applied Sport Psychology*, 10, 46-70.

Wilcock, A.(1998).An Occupational Perspective of Health. Thorofare: SLACK Inc.

Wilcock, A.A. (2006). An occupational perspective of health. (2. ed.) Thorofare, N.J.: Slack.

Bilagor

Bilaga 1.

Tabell på varje fråga uppdelad i de fyra grupperingarna

	<u>Högsta Herrar</u>		<u>Lägsta Herrar</u>		<u>Högsta Damer</u>		<u>Lägsta Damer</u>		
	Median	Min Max	Median	Min Max	Median	Min-Max	Median	Min-Max	
<u>Självbelönande</u>									
O3	5	1-7	5,5	2-7	5	1-5	6	4-7	
O7	6	5-7	6	4-7	6	4-7	6	5-7	
O9	5	5-7	5,5	2-7	5	3-6	6	4-7	
<u>Konkret</u>									
O1	7	3-7	7	3-7	6	4-7	6	2-7	
O2	6	4-7	5,5	1-7	6	3-7	5	3-7	
O5	6	3-7	5	2-7	5	4-6	5	3-7	
<u>Symbolisk</u>									
O4	5	3-7	5	3-7	5	2-7	5,5	3-7	
O6	7	5-7	6	2-7	6	4-7	5,5	4-7	
O8	5	3-7	3	1-7	3	1-6	3,5	1-7	

Bilaga 2. Enkäten

Betydelsen av fotboll för individen

De sista 9 påståendena är tagna ur det standardiserade instrumentet oval -9 och undersöker din upplevelse av aktiviteten fotboll.

*Required

Kön *

- Kvinna
- Man

Födelsedatum *

Klubbens namn *

Vilken division spelar du i? *

- Damallsvenskan
- Elitettan
- Division 1 (damer)
- Division 3 (damer)
- Division 4 (damer)
- Allsvenskan (herrar)
- Superettan
- Division 1 (herrar)
- Division 2 (herrar)
- Division 5 (herrar)
- Division 6 (herrar)
- Division 7 (herrar)
- Division 8 (herrar)
- Annan

Vilket årtal började du spela fotboll? *

Hur många år totalt har du spelat fotboll? *

Denna fråga exkluderar de uppehåll du haft från fotbollen

Hur ofta spelar du fotboll i snitt under säsongens gång? *

Denna fråga avser träning och matcher med ditt fotbollslag

- 1 gång i veckan
- 2 gånger i veckan
- 3 gånger i veckan
- 4 gånger i veckan
- 5 gånger i veckan
- 6 gånger i veckan
- 7 gånger i veckan eller mer

Hur ofta har du spelat fotboll på din fritid i snitt under det senaste året? *

Denna fråga avser fotbollsspelande utanför ditt fotbollslag

- Aldrig
- Mindre än en gång i månaden
- 1 gång i månaden
- 1 gång i veckan
- 2 gånger i veckan
- 3 gånger i veckan
- 4 gånger i veckan
- 5 gånger i veckan
- 6 gånger i veckan
- 7 gånger i veckan eller mer

Har du genom skada eller sjukdom blivit hindrad att spela fotboll det senaste året? *

Om du svarat ja på föregående fråga, hur länge hindrade skadan dig från fotbollsutövande?

- Mindre än 1 månad
- Mellan 1-3 månader
- Mellan 4-6 månader
- Mellan 7-9 månader
- Mellan 10-12 månader

Har du någon ekonomisk inkomst från ditt fotbollsutövande? *

- ja
- nej

Aktivitetens Värden

(OVal-9)

(Persson, D & Erlandsson, L-K)

Vi människor sysslar dagligen eller mera sällan, med olika saker. Vi duschar, städar, handlar, sysslar med trädgårdsarbete, arbetar, reser, idrottar, går på bio, sysslar med en hobby, ser på TV, sköter om varandra, umgås m.m. Det vi gör kan man kalla för aktiviteter. Alla våra aktiviteter har olika syften och värden för oss och ger oss olika upplevelser. En del aktiviteter tycker vi har ett värde för att de helt enkelt är roliga, andra är mindre roliga eller rent av tråkiga, men kan ändå ha ett värde för oss. Ofta är vi ganska medvetna om varför vi gör vad vi gör, men ibland behöver vi kanske reflektera en stund för att finna aktiviteternas olika värden. Du kommer kanske därför att behöva fundera en stund i samband med att Du besvarar de följande frågorna om den aktivitet Du nyss utfört

Ange vilken aktivitet Du just utfört:

Datum och tidpunkt:

När jag gör denna aktiviteten:

1 ...utför jag något som känns nödvändigt

I väldigt
låg grad

I mycket
hög grad

2 ... blir jag bättre på något eller lär mig något nytt

I väldigt
låg grad

I mycket
hög grad

3 ...kopplar jag av

I väldigt
låg grad

I mycket
hög grad

4. ...ger jag olika känslor utlopp

I väldigt
låg grad

I mycket
hög grad

5. ...får jag uppskattning

I väldigt
låg grad

I mycket
hög grad

6 ... uttrycker jag en viktig del av mig själv

I väldigt
låg grad

I mycket
hög grad

7 ...känner jag glädje och/eller njutning

I väldigt
låg grad

I mycket
hög grad

8 ...gör jag något som är tradition i min familj eller kultur

I väldigt
låg grad

I mycket
hög grad

9 ... blir jag så engagerad att jag glömmet mig själv och tid
och rum

I låg grad

I mycket
hög grad